Samarqand iqtisodiyot va servis institute
“Marketing” kafedrasi
“Savdo va xizmatlar ko‘rstish logistikasi” fanidan 2025/2026-o‘quv yili kuzgi semestrida yakuniy imtihon (test)da tushadigan savollar ro‘yxati

1. Logistikaning asosiy funksiyasi.
2. Savdo logistikasining predmeti.
3. Logistika jarayonida xarajatlarni kamaytirish va mijozlarning qoniqishini oshirishga erishish qanday ta’riflanadi?
4. Savdo logistikasi tarixiy rivojlanishining “Ilk bosqichlari” nima bilan bog‘liq bo‘lgan?
5. Logistika jarayonining asosiy ishtirokchilari (subyektlari) ro‘yxatiga kirmaydigan tashkilot qaysi?
6. Inventar boshqaruvi funksiyasining asosiy vazifasi nima?
7. Ta’minot zanjiri boshqaruvi (SCM) logistikada qanday rol o‘ynaydi?
8. Logistik axborot texnologiyalari va boshqaruv tizimlari qanday jarayonlarni ta’minlaydi?
9. Tovarlarni yetkazib berish jarayoni qaysi bosqichlarni o‘z ichiga oladi?
10. Logistikada “Xizmatlarni tashkil etish” nima uchun zarur?
11. Savdo logistikasining ilmiy asoslari qaysi sohalarga tayanadi?
12. Logistika sohasidagi zamonaviy rivojlanish XX asrda globalizatsiya jarayonlaridan tashqari yana nima bilan bog‘liq?
13. Logistikaning samaradorligi kompaniya va mamlakatlarning nimasini oshirishda muhim omil hisoblanadi?
14. Savdo va xizmat ko‘rsatish logistikasining asosiy vazifasi nima?
15. Logistika xizmat ko‘rsatish sohasida nimani nazorat qiladi?
16. Logistikada “JIT” (Just-in-Time) tamoyili nimani anglatadi?
17. Ta’minot zanjiri boshqaruvi (SCM) an’anaviy logistikadan nimasi bilan farq qiladi?
18. Logistikada “Axborot oqimi” qanday ahamiyatga ega?
19. Qaysi jihat logistikada sifatli yetkazib berishni ta’minlaydi?
20. XVII-XIX asrlarda logistika tushunchasining shakllanishi qaysi jarayonlarning takomillashtirilishi bilan yakunlandi?
21. Savdo logistikasining asosiy maqsadi tovarlarning ishlab chiqaruvchidan iste’molchiga yetkazib berilishini ta’minlashda qanday muhim xususiyatlarni o‘z ichiga oladi?
22. Savdo logistikasining ko‘lami doirasida rivojlangan axborot tizimlari qanday asosiy vazifalarni bajaradi, matnga ko‘ra?
23. Savdo logistikasining vazifalari orasida mijozlar bilan ish olib borish qanday muhim jarayonlarni muvofiqlashtirishni o‘z ichiga oladi?
24. Ulgurji savdoning logistika funksiyalari doirasida “Ombor va saqlash” jarayoni tovarlarga nisbatan qanday talablarni qo‘yadi?

25. Chakana savdoda logistikaning 'Mahsulotlarni joylashtirish va dizayn' xususiyati nimani anglatadi?
26. Savdo jarayonlarida logistik servisning ahamiyatli jihatlaridan biri bo‘lgan “Boshqaruv va arzonlik” qanday yo‘l bilan erishiladi?
27. Ulgurji savdoda “Inventarizatsiya va nazorat” funksiyasi tovarlar va zaxiralarni qanday jarayonlar bilan samarali boshqarishni ta'minlaydi?
28. Chakana savdoda “Stoklarni boshqarish” funksiyasi tovar zaxiralarini qaysi omillarga mos ravishda tayyorlashni nazarda tutadi?
29. Logistik servisning “Raqobatbardoshlik” jihati bozor raqobatchilaridan ajralib turish uchun qanday xizmatlar ko‘rsatishni talab qiladi?
30. Savdo logistikasining ko‘lami bo‘yicha “Xizmatlar tarmog‘i” mijozlar bilan muloqotda qanday asosiy faoliyatlarni o‘z ichiga oladi?
31. Logistik servisning “Mijozlar bilan hamkorlik rejalari” orqali qanday natijaga erishish maqsad qilingan?
32. Savdo logistikasining vazifalaridan biri bo‘lgan “Tovarlar ta'minoti” qanday ehtiyojlarni aniqlashga qaratilgan?
33. Ulgurji savdoning logistika funksiyalari orasida “Tovarlar tayyorlash va yig‘ish” qanday jarayonni o‘z ichiga oladi?
34. Chakana savdoda logistika xususiyatlaridan biri bo‘lgan “Yetkazib berish va xizmatlar” nimani o‘z ichiga oladi?
35. Savdo jarayonlarida logistik servisning ahamiyatini ta’minlovchi “Tovar sifatini saqlash” qanday sharoitlar orqali amalga oshiriladi?
36. Savdo logistikasining vazifasi sifatida “Axborot oqimini boshqarish”ning asosiy maqsadi nimadan iborat?
37. Ulgurji savdoning logistika funksiyalari orasida “Transport va yetkazib berish” qanday usullar bilan tovarlar yetkazilishini ko‘zda tutadi?
38. Chakana savdoda “Ma’lumotlar va buyurtma boshqaruvi”ning asosiy maqsadi nima?
39. Savdo logistikasining umumiy xulosasiga ko‘ra, uning samarali boshqaruvi biznesga qanday asosiy afzalliklarni taqdim etadi?
40. Logistik servisning yuqori darajada bo‘lishi savdo tizimining muvaffaqiyatli ishlashida qanday asosiy rol o‘ynaydi?
41. Ulgurji savdoda buyurtma berish funksiyasining asosiy vazifasi nima?
42. Ulgurji savdoda sotib olish jarayoni nimani o‘z ichiga oladi?
43. Yetkazib berish funksiyasining maqsadi nima?
44. Axborot bilan ta’minlash logistikasining ahamiyati nimada?
45. Tovarlarni saqlash funksiyasi nimani ta’minlaydi?
46. Tovar harakatining butun texnik tizimi nimani anglatadi?
47. Texnologik takomillashtirishning asosiy maqsadi nima?
48. Tashkiliy takomillashtirish nimani ko‘zda tutadi?
49. Mexanizatsiya va avtomatlashtirishning afzalligi nimada?
50. Tovar harakati tizimini takomillashtirish nimaga xizmat qiladi?
51. Ichki ombor yuklarini qayta ishlash nimani anglatadi?

52. Omborda saralash jarayonining vazifasi nima?
53. Ixtisoslashtirilgan ulgurji savdo nimasi bilan farqlanadi?
54. Ichki logistika jarayonlari nimani ta’minlaydi?
55. Ombor logistikasida yuklarni qayta ishlashning samaradorligi nimaga bog‘liq?
56. Brokerlar ulgurji savdoda qanday vazifani bajaradi?
57. Agentlarning asosiy farqi nimada?
58. Ishlab chiqaruvchilarning savdo filiallari nima uchun tashkil etiladi?
59. Chakana sotuvchilarning ulgurji bo‘linmalari nimaga xizmat qiladi?
60. Broker va agentlardan foydalanishning asosiy afzalligi nimada?
61. Chakana savdoda logistikaning asosiy maqsadi nima?
62. Quyidagilardan qaysi biri savdo logistikasining asosiy tamoyiliga kiradi?
63. Chakana savdoda logistika tizimi nimani ta’minlaydi?
64. Logistikada “7R” tamoyili nimani anglatadi?
65. Chakana savdoda logistika xarajatlarini kamaytirish nimaga olib keladi?
66. Savdo logistikasi konsepsiyasi nimani anglatadi?
67. Savdo logistikasining asosiy tarkibiy qismi qaysi?
68. Ombor logistikasining vazifasi nima?
69. Transport logistikasi nimani ta’minlaydi?
70. Axborot logistikasining ahamiyati nimada?
71. Zamonaviy savdo logistikasi nimaga yo‘naltirilgan?
72. “Just in Time” konsepsiyasining mohiyati nimada?
73. SCM (Supply Chain Management) nimani anglatadi?
74. E-logistika nimaga asoslanadi?
75. Zamonaviy logistikada qaysi omil muhim hisoblanadi?
76. Savdo logistikasining asosiy qoidasi qaysi?
77. Logistik qarorlar qaysi mezon asosida qabul qilinadi?
78. Tovar zaxiralarini optimal boshqarish nimani ta’minlaydi?
79. Chakana savdoda logistika tizimi qaysi tamoyilga asoslanadi?
80. Logistika samaradorligi qanday baholanadi?
81. Savdo logistikasida integratsiyalashgan jarayonlarning asosiy maqsadi nimadan iborat bo‘lib, u butun ta'minot zanjiri bo‘ylab samaradorlikni oshirishga qaratilgan?
82. Integratsiyalashgan logistika tizimida axborot almashinuvi qanday rol o‘ynaydi va u jarayonlar samaradorligiga qanday ta'sir ko‘rsatadi?
83. Savdo logistikasida omborxona va transport integratsiyasi qanday afzalliklarni beradi va bu qanday samaradorlikka olib keladi?
84. Ta’minot zanjirini boshqarish (SCM) va logistika o‘rtasidagi asosiy farq nimada, integratsiya nuqtai nazaridan?
85. Integratsiyalashgan savdo logistikasi tizimida inventarlarni boshqarishning asosiy maqsadi nima va u umumiy samaradorlikka qanday hissa qo‘shadi?
86. ERP (Enterprise Resource Planning) tizimlari savdo logistikasining integratsiyalashgan jarayonlarida qanday ahamiyatga ega

87. Savdo logistikasida integratsiya orqali erishiladigan asosiy raqobat afzalliklaridan biri nima?
88. Mijozlarga xizmat ko‘rsatishni integratsiyalashgan logistika jarayonlariga kiritishning asosiy sababi nimada?
89. Savdo logistikasida ichki integratsiya deganda nima tushuniladi va u qanday amalga oshiriladi?
90. Buyurtmalarni qayta ishlash jarayonini integratsiyalash orqali qanday natijalarga erishish mumkin va bu mijozlarga qanday foyda keltiradi?
91. Integratsiyalashgan logistika tizimlarida xavflarni boshqarishning ahamiyati nimada, ayniqsa ta'minot zanjiri uzilishlari kontekstida?
92. Qaysi texnologiya savdo logistikasida real vaqt rejimida tovarlar harakatini kuzatish va inventar ma'lumotlarini yangilash uchun eng keng qo‘llaniladi?
93. Integratsiyalashgan logistika jarayonlarida o‘zaro funksional guruhlarning roli nimadan iborat?
94. Integratsiyalashgan logistika tizimlarida yetkazib beruvchilar bilan samarali hamkorlikning asosiy afzalligi nima?
95. Savdo logistikasida “oxirgi mil” yetkazib berishning integratsiyalashgan yondashuvi nimani anglatadi?
96. Integratsiyalashgan logistikada qaytarish logistikasini (reverse logistics) boshqarishning ahamiyati nimada?
97. Integratsiyalashgan logistikada xarajatlarni optimallashtirish qanday usullar bilan amalga oshiriladi?
98. Savdo logistikasida integratsiyalashgan jarayonlarni joriy etishdagi asosiy qiyinchiliklardan biri nima?
99. Integratsiyalashgan logistika tizimida prognozlashning (forecasting) ahamiyati nimada?
100. Integratsiyalashgan logistika strategiyasini amalga oshirishda qanday boshqaruv printsipi eng muhim hisoblanadi?
101. Taqsimot kanallari tushunchasi savdo va xizmat ko‘rsatish logistikasida nimani anglatadi?
102. Taqsimot kanallarining transaktsion vazifalari qaysi faoliyatlarni qamrab oladi?
103. To‘g‘ridan-to‘g‘ri savdo kanallarining asosiy afzalligi sifatida qaysi jihat ko‘rsatilgan?
104. Ko‘p kanalli (omni-channel) yondashuvning muhim belgisi nimada namoyon bo‘ladi?
105. Xizmat ko‘rsatish logistikasi kanallariga xos bo‘lgan misol qaysi variantda to‘g‘ri keltirilgan?
106. Kanal dizaynini tanlashda nazorat darajasi omili nimalarga taalluqli hisoblanadi?
107. 3PL va 4PL provayderlarining integratsiyasi asosan qanday maqsadni ko‘zlaydi?

108. Omni-channel chakana savdo modelida CRM tizimi qaysi bosqichda asosiy rol o‘ynaydi?
109. Maqsadli vositachi tushunchasi qaysi ta’rifga eng mos keladi?
110. Maqsadli vositachilar mahsulotni iste’molchiga yetkazishda qaysi funksiyalarni bajaradi?
111. Vositachilarni tanlash mezonlari tarkibiga qaysi omil bevosita kiritilgan?
112. Qaysi intensivlik darajasi mahsulotni bitta yoki cheklangan vositachi orqali tarqatishni nazarda tutadi?
113. Shartnoma va motivatsiya mexanizmlarining asosiy maqsadi nimadan iborat?
114. Maqsadli vositachilardan foydalanishdagi xavf va cheklovlarga qaysi holat kiradi?
115. Savdoda tovar ta’minotini amalga oshirish jarayoni qaysi mazmunni ifodalaydi?
116. Bozor va talabni tahlil qilish bosqichida qaysi vazifa bevosita bajariladi?
117. Sotib olish va buyurtma berish jarayonida shartnoma tuzish nimalarni o‘z ichiga oladi?
118. Qabul qilish va omborga joylashtirish bosqichining asosiy mazmuni qaysi variantda to‘g‘ri aks etgan?
119. Ombor operatsiyalari va inventar boshqaruvida qaysi element muhim hisoblanadi?
120. Aks logistika va qaytarish jarayoni qaysi faoliyatni qamrab oladi?
121. Savdo logistikasida 'moddiy oqim'ning asosiy ta'rifi nima?
122. Savdo logistikasida moddiy oqimlarni boshqarishning asosiy maqsadlaridan biri nima?
123. Quyidagilardan qaysi biri savdo logistikasidagi moddiy oqimning asosiy komponenti hisoblanadi?
124. Savdo kompaniyasi uchun moddiy oqimlarni samarali boshqarish nima uchun muhim?
125. Savdo logistikasidagi moddiy oqim jarayoniga odatda qaysi bosqich kiradi?
126. Omborlash moddiy oqimlarni boshqarishda qanday rol o‘ynaydi?
127. Moddiy oqim kontekstida inventarizatsiya boshqaruvining maqsadi nima?
128. Logistikada axborot oqimi moddiy oqim bilan qanday bog‘liq?
129. Savdo logistikasida transportning asosiy vazifasi nima?
130. Ta’minot zanjirining qaysi bo‘g‘ini yetkazib beruvchilardan moddiy oqim bilan bevosita bog‘liq?
Moddiy oqimlarni samarali boshqarish xarajatlarni kamaytirishga qanday hissa qo‘shishi mumkin?
132. Yaxshi boshqariladigan moddiy oqim mijozlar ehtiyojini qondirishga qanday ta’sir qiladi?
133. “Savdo logistikasi” ortidagi asosiy tushuncha nima?
134. Qadoqlash moddiy oqimlarni boshqarishda qanday rol o‘ynaydi?

135. Moddiy oqimda mahsulotlarning qaytarilishini qaysi tushuncha o‘rganadi?
136. Logistikada “ta’minot zanjiri” birinchi navbatda nimani anglatadi?
137. Zamonaviy texnologiyalar (masalan, WMS) moddiy oqimni qanday yaxshilashi mumkin?
138. Talabni prognozlash moddiy oqimlarni boshqarishda nima uchun muhim?
139. Moddiy oqimdagi taqsimlash (distribution) bosqichining asosiy maqsadi nima?
140. Moddiy oqimlarni boshqarishdagi keng tarqalgan xavflardan biri nima?
141. Ombor logistikasi tizimida “obyekt” tushunchasi quyidagi asosiy kategoriyalardan qaysilarini o‘z ichiga oladi?
142. Ombor logistikasi “subyektlari” orasida “ichki ishchi kuchi”ga qaysi biri misol bo‘ladi?
143. Ombor logistikasi jarayonlarida obyekt va subyektlarning samarali o‘zaro ta'siri qanday asosiy natijalarga olib keladi?
144. Turli xil tovarlarni saqlashga mo‘ljallangan va ma'lum bir atrof-muhit sharoitlarini talab qilmaydigan ombor turi qanday nomlanadi?
145. Oziq-ovqat va farmatsevtika mahsulotlari kabi sovutish yoki muzlatish sharoitlarini talab qiladigan mahsulotlar uchun qaysi turdagi ombor optimallashtirilgan?
146. Funksional rolga ko‘ra “ombor-cho‘ntak” (cross-dock) omborining asosiy xususiyati nimadan iborat?
147. Ishlab chiqaruvchi yoki savdo tashkilotining o‘z mulkidagi ombori egalik shakliga ko‘ra qanday tasniflanadi?
148. Texnik-texnologik darajasiga ko‘ra inson kuchi va oddiy texnik vositalar bilan ishlaydigan ombor turi qanday ataladi?
149. Savdo omborlarining asosiy maqsadi va vazifalaridan biri nimadan iborat?
150. Savdo omborlarining tuzilishi va xususiyatlariga ko‘ra, ularning joylashuvi qanday xarakterlanadi?
151. Savdo omborlari chakana savdo formatiga moslashish uchun bajaradigan asosiy funksiyalardan biri qaysi?
152. Savdo omborlarining asosiy afzalliklaridan biri ombor-savdo sinxronizatsiyasini kuchaytirishdir. Bu chakana savdo sektoriga qanday foyda keltiradi?
153. Zaxiralarning hajmini aniqlash servis tizimi uchun ma’lumotlarni yig‘ish va integratsiya qilishda qaysi axborot tizimlari odatda qo‘llaniladi?
154. Zaxiralarning hajmini aniqlash servis tizimida kelajak talabini prognoz qilish uchun qaysi dinamik usul tilga olingan?
155. Zaxira parametrlarini hisoblash modulida EOQ qisqartmasi nimani anglatadi?
156. Buyurtma nuqtasi (ROP) va favqulodda zaxira (Safety Stock) kabi zaxira parametrlarini hisoblashda qaysi omillar hisobga olinadi?
157. Zaxira hajmini aniqlash servis tizimi avtomatik buyurtma berishni qanday osonlashtiradi?

158. Zaxira servis tizimida zaxira samaradorligini baholash uchun qaysi asosiy ko‘rsatkich (KPI) nazorat qilinadi?
159. Zaxira hajmini aniqlash servis tizimidagi 'what-if' simulyatsiya modulining maqsadi nima?
160. Texnologiya va xavfsizlik bo‘yicha zaxira servis tizimi uchun qanday arxitektura yondashuvi tilga olingan?
161. Xizmat darajasi (service level) nimani ifodalaydi?
162. ABC-tahlilda A-guruhga xos belgi qaysi?
163. XYZ-tahlilda Z guruhi nimani bildiradi?
165. EOQ formulasi qaysi omillarga asoslanadi?
166. ROP nimani bildiradi?
167. Safety Stockning vazifasi nima?
168. Talabi barqaror tovarlar qaysi XYZ guruhiga kiradi?
169. ABC-tahlilda C guruhi xususiyati qaysi?
170. Doimiy buyurtma tizimi qachon samarali?
171. EOQ modeli qaysi shartda to‘g‘ri ishlaydi?
172. ROP formulasi qaysi?
173. Mashina o‘rganish prognozda qachon qo‘llaniladi?
174. Zaxira xarajatlariga kirmaydigan omil qaysi?
175. AX guruhi tovarlari qanday boshqariladi?
176. Y guruhi talabi qanday?
177. EOQ oshib ketsa nima yuz beradi?
178. Davriy buyurtma tizimining kamchiligi qaysi?
179. Zaxira aylanish tezligi nimani ko‘rsatadi?
180. Zaxira boshqarishning asosiy maqsadi nima?
181. Qadoqlashning qaysi darajasi birlamchi birliklarni tarqatish uchun guruhlashga mas'ul bo‘lib, odatda karton yoki gofrirovka qilingan qutilarni o‘z ichiga oladi?
182. Qadoqlashning qaysi texnologiyasi mikroblar ko‘payishini sekinlashtirish uchun havoni chiqarib yuborishni o‘z ichiga oladi va odatda kamera hamda kamerasiz vakuum mashinalaridan foydalanadi?
183. Unifikatsiyalangan qadoqlash konteynerlarining qaysi turi bo‘sh qaytarishda joyni tejash va ishlatilganda mustahkam logistika birliklarini hosil qilish uchun yig‘iladigan va ustma-ust qo‘yiladigan qilib ishlab chiqilgan?
184. Markirovkalash qoidalariga ko‘ra, quyidagilardan qaysi biri mahsulot yorliqlarida ko‘rsatilishi majburiy bo‘lgan umumiy element hisoblanmaydi?
185. "Intellektual qadoqlash"ning asosiy xususiyati nimada?
186. Qaysi GS1 tizimi kodi pallet yoki konteyner kabi yagona logistika birligini noyob raqam bilan aniqlash uchun maxsus ishlatiladi?
187. Oziq-ovqat va farmatsevtika mahsulotlari uchun quyidagi ma'lumotlardan qaysi biri yorliqda majburiy element sifatida aniq ko‘rsatilmagan?
188. Quyidagi holatlardan qaysi biri savdo korxonalarida qayta qadoqlash jarayoni uchun turtki sifatida qayd etilmagan?

189. Barqaror qadoqlashdagi qaysi tushuncha eng samarali variantni tanlash uchun turli materiallar va usullarning uglerod izini tahlil qilishni o‘z ichiga oladi?
190. Qaysi markalash texnologiyasi to‘g‘ridan-to‘g‘ri skanerlashsiz masofadan turib identifikatsiya qilish imkonini beradi va ko‘pincha logistikada kuzatuv uchun ishlatiladi?
191. Barkod va seriyalashtirish kontekstida SSCC (Serial Shipping Container Code) ning asosiy maqsadi nimada?
192. Qayta qadoqlash jarayonida markalash va ma'lumot kiritishdan oldingi odatiy yakuniy qadam nima?
193. Qadoqlash materialidan mahsulotga iz moddalar yoki kimyoviy komponentlar o‘tmasligini tekshiradigan test turi qaysi?
194. Xavfli yuklarni markalashda "Piktogramma" odatda qanday ma'lumotni ko‘rsatadi?
195. Matnga ko‘ra, oziq-ovqat mahsulotlari yorliqlarida shrift o‘lchamining minimal tavsiya etilgan geometrik balandligi qancha?
196. Qadoqlashning qaysi usuli mahsulotni va qadoqni alohida sterilizatsiya qilib, so‘ngra steril sharoitda yig‘adi va odatda uzoq muddat saqlanadigan ichimliklar va sut mahsulotlari uchun qo‘llaniladi?
197. Qayta qadoqlangan logistika birliklarini omborga yoki savdo nuqtasiga jo‘natishdan oldin amalga oshiriladigan asosiy harakatlardan biri nima?
198. Qaysi xalqaro standartlar seriyasi asosan sifat menejmenti tizimlari bilan bog‘liq bo‘lib, ko‘pincha markalash qoidalari bilan birga keltiriladi?
199. Yuk yorlig‘idagi “Keep Dry” manipulyatsiya va saqlash ko‘rsatkichi nimani anglatadi?
200. Qaysi qadoqlash materiali o‘zining inert tabiati va qayta ishlanishi tufayli oziq-ovqat va farmatsevtika sanoatida keng qo‘llaniladi?

“Marketing” kafedrasi mudiri **D.H.Xolmamatov**